

Uzdravení posedlého

Mk 1,21-28 (4. neděle v mezidobí)

Synagóga v Kafarnaum

Drazí farníci, v dnešním úryvku evangelia čteme o uzdravení posedlého, které se odehrálo v městě Kafarnaum. Toto město se stává domovem prvních učedníků a také centrem Ježíšovy misijní činnosti v Galileji. Je to město, kde se Ježíš cítil jako doma (Mk 2,1). Kafarnaum bylo město rybářů a nacházelo se na severozápadním břehu Genezaretského jezera. Kolem města procházela cesta “via maris”, která spojovala Sýrii s Egyptem. Dá se předpokládat, že po této cestě putovalo mnoho lidí a tak se mohlo šířit také hlásání Evangelia. Co je kostel pro křesťany tak je synagóga pro židy. Je to místo, kde se židé modlili, studovali Písmo a kde se učili Písmu rozumět. Každou sobotu se zde židé shromažďovali aby se modlili a studovali Tóru.

Ježíš v synagóze učil. Evangelista používá sloveso učil v imperfektu (ἐδίδασκεν) což znamená delší neukončenou činnost. Znamená to, že Ježíš vyučuje neustále. Vyučoval v Kafarnau v době kdy se událost odehrála, vyučuje i dnes všechny, kteří čtou tento úryvek a hledají jeho význam. Marek ve svém evangeliu vyhrazuje toto sloveso téměř exkluzivně jen pro Ježíše, neboť chce ukázat, že pouze on je ten pravý učitel. Všichni pak žasli nad jeho učením. Jedná se o bouřlivý úžas nad učením Ježíše Krista. Není to zatvrzelost srdce, ale jeho otevřenost, která je schopna přijmout jakoukoliv novost. Žasli nad Ježíšovým učením, které má moc. Řecké slovo moc (ἐξουσία) je překlad hebrejského slova šultan (odtud sultán), které je vyhrazeno výhradně Bohu. Vykonaný zázrak pak potvrzuje moc Ježíšova učení.

V synagóze se nachází člověk posedlý nečistým duchem. Zlý duch je definovaný jako duch nečistý a to ne pro svou fyzickou nečistotu, ale pro svůj odpor k Bohu, který jej uzavírá do smrti. Je možná trochu překvapivé, že nečistý duch mluví v množném čísle: “Co je ti po nás”! Mluví jménem jiných démonů a nebo i jménem posedlého člověka? Každopádně nám to nahání strach, když z člověka mluví někdo jiný. Naopak není pro nás překvapením, že duchové poznávají, kdo je Ježíš Kristus – Svatý Boží. Ježíš však přikazuje: “Mlč, a vyjdi z něho”. Nepřísluší zlému duchu zjevovat identitu Mesiáše. Ježíš nediskutuje a jasně přikazuje démonovi, aby opustil člověka a vyšel z něho. Zlý vychází bolestným způsobem, hlučně a hlavně neodchází rád.

Exorcismus umístěný na začátek evangelia má programovou hodnotu a je zároveň cílem veškeré činnosti Ježíše Krista. Je to ale logické, neboť jestli má Boží slovo zakořenit v životě posluchačů, tak musí být nejdříve vyhnán ten,

který tomu zabraňuje. V Markově evangeliu je zlý duch především pokušelem, protože doslova krade Slovo, které je od Boha a nahrazuje ho svými lži. Tím zároveň člověka svazuje a odvádí od Božího království, proti kterému vystupuje. Ježíš je ale mocné Boží slovo. To samé slovo, které stvořilo svět, řídí dějiny, tak také vstupuje do života člověka, i do života mého. Boží slovo nás tak navrácí do původního Božího plánu, když jsme byli stvořeni k Božímu obrazu. Osvobozuje nás od hříchu a tím od zla a činí nás svobodnými pro Boha a pro bližního.